

แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของ
กองพลทหารราบที่ 9 ต่อกัยคุกคามในปัจจุบัน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก อริยวรรษ มาลาหอม

รองผู้บังคับการกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพล
ทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน

โดย พันเอก อริยวรรษ มาลาหอม

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก สุเทพ ยั่งยืน

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

(วิชาตี เอี่ยมไพจิตร)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(พิชชญาณ พวงทอง)

ประธานกรรมการ

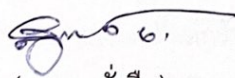
พันเอก

(สรายุทธ ศรีลัมพ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(สุเทพ ยั่งยืน)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(รัชนินา ถนอมสิน)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก อริยวรรษ มาลาหอม
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน
วันที่	กันยายน 2565 จำนวนคำ : 8,169 จำนวนหน้า : 26
คำสำคัญ	ภัยคุกคามในปัจจุบัน
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการจัด กองพันทหารราบเบาต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

ผลการวิจัยสรุปว่า สภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบาของ กองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร ปัญหาที่จะต้องเผชิญ ได้แก่ ความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ความแตกแยกทางความคิด การล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ ปัญหาที่เกิดจากความไม่มั่นคงในเกาหลีเหนือ (การอพยพลี้ภัยของชาวเกาหลีเหนือ) ปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งในรัฐยะไข่ เมียนมา (ชาวโรฮีนจา)และในเขตปกครองตนเองซินเจียงของจีน (ชาวอุยกูร์) อาชญากรรมไซเบอร์ ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคมผู้สูงอายุ จึงได้กำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติเป็น 5 แนวทาง ดังนี้ 1) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) สนับสนุนการสร้างความปลอดภัยของ คนในชาติ 3) สนับสนุนการป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของ ประเทศ 4) การสนับสนุนการดำเนินการด้านการข่าวที่เป็นภัยคุกคามต่อการรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของประเทศและ 5) การสนับสนุนการปราบปรามและการ บังคับใช้กฎหมายต่อภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของ ประเทศ

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Ariyawat Malahom
TITLE : 9th Infantry Division's Light Infantry Battalion Development Guidelines Against Current Threats.
DATE : September, 2022 **WORD COUNT** : 8,169 **PAGES** : 28
KEY TERMS : Current Threats
CLASSIFICATION : Unclassified

This research paper The objective is to analyze the rate data. Light Infantry Battalion Against Current Threats to study the problem and the obstacles of the light infantry battalion of the 9th Infantry Brigade against the current threat To know the development guidelines for the light infantry battalion of the 9th Infantry Brigade to suit the current threat.

The results of the research concluded that the conditions, problems and obstacles of the light infantry battalion of 9th Infantry Brigade Against Current Threats non-military threats The problems that must be faced include the unrest in the SRT area, the division of thought. Harassment of the monarchy, transnational crimes smuggling and human trafficking Problems caused by instability in North Korea (North Korean refugees). Problems arising from conflicts in Rakhine State, Myanmar (Rohingya) and China's Xinjiang Autonomous Region (Uyghurs) cybercrime drug problem environmental problems and natural resources natural disaster epidemic of serious infectious disease economic problems and social problems of the elderly Therefore, the concept of practice has been defined as 5 approaches as follows: 1) Support the solution to the problem of violence in the southern border provinces 2) Support the reconciliation of the people in the nation 3) Support the prevention of threats to the internal security and public order of the country 4) Supporting news operations that pose a threat to national security and public order; and 5) Supporting the suppression and enforcement of laws against threats affecting internal security and public order. Peace of the country.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากประธานกรรมการที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้กำลังใจ ตรวจสอบแก้ไขให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณสำหรับความกรุณาของอาจารย์ที่สละเวลาอันมีค่า จงงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตลอดจนความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละ และทุ่มเทเวลาในการนัดหมายให้การสัมภาษณ์บรรลุผลได้ด้วยดี

ประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบแต่อาจารย์ที่ปรึกษา ครอบครัว และเพื่อน ๆ ผู้ที่ให้การสนับสนุนทุกท่าน ทั้งด้านการทำงาน และกำลังใจจนสามารถสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 บทวิเคราะห์.....	7
บริบทความเปลี่ยนแปลงความมั่นคงและภัยคุกคามในปัจจุบัน.....	8
ภารกิจของกองพลทหารราบที่ 9.....	12
อัตรการจัดหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน.....	14
สภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบาของ กองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน.....	15
แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน.....	17
บทที่ 3 บทอภิปรายผล.....	20
บทที่ 4 บทสรุป.....	24
ข้อเสนอแนะ.....	26
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี¹ ภาพฝันของแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนา ให้องค์กรของรัฐบาลทุกภาคส่วนทำตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือตามคติพจน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีระยะเวลาบังคับ 20 ปี ตั้งแต่ปี 2561 – 2580 ตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ฉบับสรุปย่อที่เผยแพร่ต่อประชาชน มีแบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยในส่วนของยุทธศาสตร์ความมั่นคงมีกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ คือ 1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) การปฏิรูปการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม 3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล 4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ 5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ 6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม 7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม โครงสร้างกองทัพบกในปัจจุบัน เป็นโครงสร้างการจัดกำลังเพื่อปฏิบัติภารกิจตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 ใน มาตรา 19² ซึ่งกำหนดให้กองทัพบก มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบกในการป้องกันราชอาณาจักร และ ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพบกตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยได้มีการจัดหน่วยตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ และกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552 และฉบับ ปรับปรุงเพิ่มเติม พ.ศ. 2558 รองรับหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นโครงสร้างการจัดหน่วยที่ได้มีพัฒนาการมาตามลำดับ แต่เป็นโครงสร้างสำหรับรองรับภัยคุกคามรูปแบบเดิม ในยุคสงครามเย็นที่มองภัยคุกคามทางทหารเป็นหลัก โครงสร้างกองทัพบกจึงอิงอยู่กับภารกิจ การป้องกันประเทศเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นมา ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่ทางทหารมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบกให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20ปี รวมทั้งให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคามและงบประมาณ ที่มีอยู่อย่างจำกัดทั้งนี้เพื่อให้สามารถเสริมสร้างกองทัพบกให้มีศักยภาพและมีขีดความสามารถได้อย่างแท้จริง ในอันที่จะปฏิบัติภารกิจได้อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและบรรลุผลประโยชน์ แห่งชาติได้ต่อไป

แผนปฏิบัติราชการในการเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมของกองทัพเพื่อ การป้องกันประเทศ³ ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนา ดังนี้ การปรับปรุงโครงสร้าง กองทัพบก การเสริมสร้างความพร้อมรบ การเสริมสร้างความต่อเนื่องในการรบ การเสริมสร้างระบบป้องกันชายแดน ในส่วนแผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนการปฏิบัติ ภารกิจการรักษาความมั่นคงภายในประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา ดังนี้ สนับสนุน การแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สนับสนุนการสร้าง ความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนการป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงภายใน และความสงบเรียบร้อยของประเทศ การสนับสนุนการดำเนินการด้านข่าวที่เป็นภัย คุกคามต่อการรักษาความมั่นคงภายใน และความสงบเรียบร้อยของประเทศ การสนับสนุน การปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายต่อภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคงภายในและ ความสงบเรียบร้อยของประเทศ

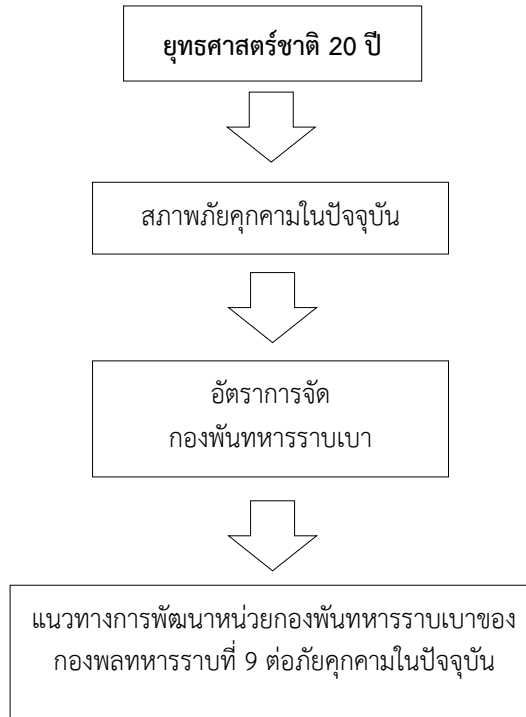
กองพลทหารราบที่ 9 เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพภาคที่ 1 เป็นกองพลพร้อมรบของกองทัพบกไทย มีการจัดกำลังแบบกองพลทหารราบเบา มีภารกิจทำหน้าที่ในการจัดกำลังรบหลัก เพื่อปฏิบัติตามแผนการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและเข้าร่วมในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งต้องปฏิบัติภารกิจตามที่กองทัพบก และกองทัพภาคที่ 1 สั่งการ จากภารกิจที่ได้กล่าวมา กองพลทหารราบที่ 9 จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับภัยคุกคาม ทั้งภัยคุกคามรูปแบบเดิม ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ รวมถึงการเข้าร่วมพัฒนาประเทศ จากภารกิจที่ต้องปฏิบัติของกองพลทหารราบที่ 9 หน่วยระดับกองพันทหารราบของกองพลทหารราบที่ 9 จะเป็นหน่วยหลักในการจัดกำลัง และยุทธโศปกรณ์ ออกปฏิบัติภารกิจ ซึ่งปัจจุบันมีการจัดกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ ตามอัตราการจัดกองพันทหารราบเบา (ลดกองพลทหารราบที่ 9) ซึ่งเป็นอัตราการจัดตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการบรรจุกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ น้อยกว่ากองพันทหารราบที่มีอัตราการจัดแบบอื่น

ดังนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นมา ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่ทางทหารมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบกให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี รวมทั้งให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพทรัพยากรและงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดทั้งนี้เพื่อให้สามารถเสริมสร้างกองทัพบกให้มีศักยภาพและมีขีดความสามารถได้อย่างแท้จริงในอันที่จะปฏิบัติภารกิจได้อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและบรรลุผลประโยชน์แห่งชาติได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการจัด กองพันทหารราบเบาต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน
3. เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัยใช้แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วิทยาลัยการทัพบก กำหนด เป็นแนวทางในการศึกษา
2. ขอบเขตการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ได้จากการ ค้นคว้าเอกสารโดยการทบทวน หนังสือ วารสาร ภาคนิพนธ์ งานวิจัย รวมทั้งระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทาง อินเทอร์เน็ต ขอบเขตด้านพื้นที่ และประชากร ดำเนินการศึกษาจากกองพันทหารราบ เบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในห้วง ๕.ค. 64 - พ.ค. 65
3. แหล่งข้อมูลเอกสาร สืบค้นข้อมูลจากเอกสาร รายงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของทาง ราชการจากหน่วยงานราชการ และแหล่งความรู้จากตำราทั้งของไทย และต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ เชื่อถือได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล
สังเคราะห์ พัฒนา ข้อเสนอแนะ และนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงข้อมูลอัตราการจัด กองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อ
ภัยคุกคามในปัจจุบัน
2. ได้ทราบถึงสภาพปัญหา และอุปสรรคของ กองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบ
ที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน
3. ได้แนวทางการพัฒนาหน่วย กองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อ
ภัยคุกคามในปัจจุบัน

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการจัด กองพันทหารราบเบาต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน เป็นอย่างไร 3. เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน เป็นอย่างไร การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำข้อมูลที่วิเคราะห์มาสังเคราะห์เพื่ออภิปรายผลต่อไป ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องใช้เป็นพื้นฐานแนวทางการศึกษาวิจัยตามลำดับ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของประเทศไทย¹ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

กระทรวงกลาโหมได้จัดทำ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง⁴ ซึ่งถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลัก ที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ 20 ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีเป้าหมาย สำคัญ ประกอบด้วย (1) ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ (3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับ การยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

และ (5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดแผนย่อย แนวทางการพัฒนา เป้าหมาย และ ตัวชี้วัด ในห้วงระยะเวลา 5 - 10 - 15 - 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประกอบด้วย ในช่วงปี พ.ศ.2561 - 2565 ดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อม พร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับลงอย่างมีนัยยะสำคัญ สำหรับ ในช่วงปี พ.ศ.2566 - 2570 จะดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหาร ประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานนำไปสู่เป้าหมายในช่วงปี พ.ศ.2571 - 2575 ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศชาติ พัฒนา ปวงประชาร่วมผลักดัน” จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้ายในห้วงปี พ.ศ.2576 - 2580 ที่ว่า “ประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข” ในที่สุด โดยสาระสำคัญประกอบไปด้วย แผนย่อยจำนวนทั้งสิ้น 5 แผนย่อย ได้แก่

- 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ
- 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง
- 3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศ ให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคง ของชาติ
- 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กร ภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
- 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

บริบทความเปลี่ยนแปลงความมั่นคงและภัยคุกคามในปัจจุบัน⁵

1. ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์จะยังคงมีบทบาทและ เป็นสถาบันหลักของสังคมไทยต่อไป อย่างไรก็ตาม ยังคงปรากฏความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคลทั้งจากภายในประเทศ และจากต่างประเทศที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันฯ ทั้งที่มีลักษณะการเชื่อมโยงสถาบันฯ นำมาแสวงหา ผลประโยชน์ทางการเมือง ตลอดจนมีการกล่าวอ้างความเท็จเพื่อบิดเบือนและสร้างความเข้าใจที่ผิดอันเป็น การบ่อนทำลายต่อสถาบันฯ
2. ความขัดแย้งของคนภายในประเทศ พัฒนาการทางการเมืองของไทยที่ผ่านมามีทิศทางที่นำสังคมไทยวิวัฒน์ไปสู่วัฒนธรรมการเมืองที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในนโยบายของรัฐมากขึ้น โดยเฉพาะการกระจายความมั่งคั่งและอำนาจจัดการทรัพยากรสำคัญ โดยประชาชนแสดงออกด้วยการใช้สิทธิทางการเมืองและ เสรีภาพพลเมืองในการเลือกตั้ง และการปกป้องสิทธิของตนหรือสิทธิของชุมชนท้องถิ่น ในขณะที่สังคมไทยกำลัง

อยู่ในกระบวนการการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยที่ยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้าง จากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม การเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการทุจริต การไม่ได้รับความยุติธรรม การบริหารภาครัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคม เป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดความแตกแยกทางความคิดระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในห้วงที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวทางการเมืองถูกขับเคลื่อน ด้วยเป้าหมายสุดโต่งทางการเมือง ส่งผลให้สภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองที่มี ความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น และโดยที่ความอดทนอดกลั้นของคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมมีแนวโน้มลดต่ำลง ทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองยังคงเป็นจุดเปราะบางในการรักษาเอกภาพของคนในชาติ

3. ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมา เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ อันมีปัจจัยหลักที่ถูกนำมาเป็นเงื่อนไขของปัญหา คือ ศาสนา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการไม่ได้รับความยุติธรรม โดยการต่อสู้ที่ใช้ความรุนแรง เป็นผลมาจากคนกลุ่มหนึ่งที่มีอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ได้นำเงื่อนไขอัตลักษณ์เฉพาะมาขยายผลในการใช้ความรุนแรง

4. ปัญหายาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสังคม ซึ่งจะดำรงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรม ปัญหาการพัฒนาที่ขาดความสมดุล ปัญหาความยากจน ฯลฯ รวมทั้งประเทศไทยมีตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่ต้องเผชิญกับการนำเข้า และเป็นทางผ่านของยาเสพติด

5. ความเสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติ สภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อนเกิดขึ้นพร้อมกับการเพิ่มจำนวนของประชากรโลก รวมถึงการพัฒนาประเทศ ที่เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก นำไปสู่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยขาดความสมดุล ทำให้สิ่งแวดล้อม เสื่อมโทรม ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์จนนำไปสู่ภัยพิบัติทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มทวีความรุนแรง มากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย วาตภัย ภาวะแห้งแล้ง น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่า

ไหลหลาก ดินถล่ม สึนามิ การกัดเซาะชายฝั่งทะเล หลุมยุบ รวมถึงสถานการณ์แผ่นดินไหวที่เพิ่มมากขึ้น โดยภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อไทยในภาพรวมมากที่สุด ได้แก่ อุทกภัยและภัยแล้ง ซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงมากขึ้น

6. ความขัดแย้งทางดินแดนและการใช้กำลังทางการทหาร ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มที่ดี ชายแดนมีความสงบ โดยเฉพาะการใช้กำลังทางการทหารในพื้นที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีแนวโน้มของเหตุการณ์การใช้กำลัง อย่างไรก็ตาม ไทยกับเพื่อนบ้านยังคงประสบปัญหา ความไม่เข้าใจและความหวาดระแวงที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน แต่สามารถจำกัดขอบเขตและ ระดับความรุนแรงให้อยู่เฉพาะในพื้นที่

7. ภัยคุกคามข้ามชาติได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตามสถานะโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคงของชาติโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ในด้านปัญหาการก่อการร้าย แรงขับเคลื่อน ของการต่อสู้เชิงอุดมการณ์ยังคงมีอยู่อย่างเข้มแข็ง และขยายอุดมการณ์ความเชื่อไปสู่คนและกลุ่มบุคคลในพื้นที่ ที่มีเงื่อนไขพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผูก่อการร้ายในหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบฉายเดี่ยว และหน่วยขนาดเล็กโดยเงื่อนไขที่เป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญ ได้แก่ ความคับแค้นอันเนื่องมาจากปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อัตลักษณ์ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และการแปรเปลี่ยนความเชื่อทางศาสนา ให้เป็นพลังผลักดัน นอกจากนี้ เครือข่ายกลุ่มก่อการร้ายในระดับโลกจะมีการรวมตัวอย่างหลวม ๆ กระจายอยู่ทั่วโลก และการก่อการร้ายในเขตเมืองมีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

8. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อันประกอบด้วย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การปลอมแปลงหนังสือเดินทางข้ามชาติ ซึ่งไทยเป็นประเทศเป้าหมายสำคัญ รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ โดยที่อาชญากรรมไซเบอร์มีแนวโน้มจะเป็น ภัยคุกคามที่ทุกประเทศให้ความสำคัญในลำดับต้น ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่การโจมตีทางไซเบอร์จะเป็นส่วนหนึ่ง ของการทำสงครามในอนาคต ตลอดจนมีแนวโน้มที่จะขยายตัวและควบคุมได้ยาก โดยมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการ ที่ซับซ้อนจากการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

9. การย้ายถิ่นฐานของประชากร การย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการย้ายถิ่นในลักษณะเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการผลักดันและส่งกลับ ส่งผลให้มีผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากยังคงค้างอยู่ในประเทศไทยเป็นปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในประเทศ และนำปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย ปัญหาการศึกษา ปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนชาวไทย ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองที่เชื่อมโยงกับการค้ามนุษย์และอาชญากรรมประเภทอื่น ตลอดจนปัญหาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว

10. โรคอุบัติใหม่ที่เป็นภัยความมั่นคงรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากเป็นปัญหาที่ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ของประชาชนเท่านั้น หากแต่ยังส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อรัฐ

ปัจจุบันภัยคุกคามความมั่นคง มีขอบเขตที่กว้างขวาง มีความเชื่อมโยงซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงมากขึ้น ภัยคุกคามความมั่นคง รูปแบบใหม่ ประกอบด้วยภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เชื่อมโยงกับบริบทโลกในมิติต่าง ๆ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมถึงการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมต่อในโลกไซเบอร์ที่เชื่อมโยง ระบบโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง ระบบเศรษฐกิจการเงิน และอื่น ๆ มากขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศของโลก และผลจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ประกอบกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยขาดความสมดุล ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาความขัดแย้งแย้งซึ่งทรัพยากร ตลอดจน ภัยจากโรคระบาด โรคอุบัติใหม่ และอุบัติเหตุ ภัยคุกคามและความเสี่ยงเหล่านี้ส่งผลต่อเนื่องเป็นความขัดแย้งระหว่าง ประชาชนและความขัดแย้งกับหน่วยงานภาครัฐ

ภารกิจของกองพลทหารราบที่ 9⁶

กองพลทหารราบที่ 9 มีโครงสร้างอัตราการจัดสำหรับรองรับภัยคุกคามรูปแบบเดิม ในยุคสงครามเย็นที่มองภัยคุกคามทางทหารเป็นหลักอิงอยู่กับภารกิจ การป้องกันประเทศเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นมา ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางทหารมี

ความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันกองพลทหารราบที่ 9 มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติตาม “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น ความมั่นคง” ในส่วนที่กระทรวงกลาโหม กำหนดให้กับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกองทัพบกเป็น หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ

กองพลทหารราบที่ 9 เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพภาคที่ 1 เป็นกองกำลังทาง บก ที่รับผิดชอบความมั่นคง โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนภาคตะวันตกในเขตจังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี จนถึงประจวบคีรีขันธ์คิดเป็นความยาวเขตแนวชายแดน 846 กิโลเมตร โดยที่ ความรับผิดชอบตามแนวชายแดนนั้นจะอยู่ในกรอบของการปฏิบัติงาน ของกองกำลังสุรสีห์ ซึ่งกองพลทหารราบที่ 9 เป็นหน่วยหลักในการจัดตั้ง ประกอบด้วย

1. หน่วยเฉพาะกิจลาดหญ้า รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
2. หน่วยเฉพาะกิจทัพพระยาเสือ รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดราชบุรี และเพชรบุรี
3. หน่วยเฉพาะกิจจงอางศึก รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. ชุดควบคุมทหารพรานที่ 14
5. ชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดนที่ 13
6. ชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14

กองกำลังสุรสีห์รับผิดชอบตามแนวชายแดนด้วยการปฏิบัติงานตามพันธกิจ 3 ประการ ได้แก่ การเฝ้าตรวจและป้องกันชายแดนการจัดระเบียบพื้นที่ และการแก้ไข ปัญหาความมั่นคง ในพื้นที่ชายแดน ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อน บ้าน กองพลทหารราบที่ 9 ทำหน้าที่ในการจัดกำลังรบหลัก เพื่อปฏิบัติตามแผนการ ป้องกันประเทศการรักษาความมั่นคงภายใน, การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและเข้า ร่วมในการพัฒนาประเทศ

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 ส่วนแยกที่ 2 วางแผน อำนาจการ สั่งการ ประสานงานด้านความมั่นคงภายใน 2 แผนงาน ได้แก่ งานจัดระเบียบ และเสริมความมั่นคง ตามแนวชายแดน,งานป้องกันและแก้ไขปัญหาชายแดน ในพื้นที่ รับผิดชอบ 4 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี, ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ และ ดำเนินการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงตามที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 มอบหมาย

นอกจากนี้กองพลทหารราบที่ 9 ปฏิบัติตามนโยบายการปฏิบัติงานของ กองทัพบก ดังนี้ ประกอบด้วย พิทักษ์ ปกป้อง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การเสริมสร้างความร่วมมือทางทหารกับมิตร ประเทศ และการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในมิติต่างๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบของกองพลทหารราบที่ 9

สภาพแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของกองพลทหารราบที่ 9 ตั้งแต่จังหวัด กาญจนบุรี จนถึง ประจวบคีรีขันธ์ ความยาวตลอดแนวชายแดน 846 กิโลเมตร มีลักษณะ ภูมิประเทศ พื้นที่โดยทั่วไป ประมาณ 75% เป็นภูเขา ประกอบด้วย เทือกเขาตะนาวศรี ทอดตัวตามแนวเหนือใต้ ลักษณะเป็นเทือกเขาสูงชัน กั้นเขตแดนระหว่างประเทศเมียนมา กับประเทศไทย

1. แม่น้ำในเขตไทย ได้แก่ แม่น้ำสุริยะ, แม่น้ำแควน้อย, แม่น้ำแควใหญ่, แม่น้ำแม่กลอง, แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำปราณบุรี
2. เส้นทางในเขตประเทศไทย ได้แก่
  - 2.1 เส้นทางหมายเลข 323 จากอำเภอสังขละบุรี – อำเภอทองผาภูมิ – อำเภอไทรโยค – อำเภอเมืองกาญจนบุรี
  - 2.2 เส้นทางจากบ้านพุน้ำร้อน – ตำบลบ้านเก่า – อำเภอเมืองกาญจนบุรี
  - 2.3 เส้นทางจากบ้านตะโกกลาง – อำเภอสวนผึ้ง – อำเภอเมืองราชบุรี
  - 2.4 เส้นทางจากบ้านด่านสิงขร – อำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. จุดผ่านแดนที่สำคัญ จุดผ่านแดนถาวร 1 แห่ง จุดผ่อนปรนทางการค้า 1 แห่ง จุดผ่อนปรนพิเศษ 1 แห่ง และจุดผ่านแดนชั่วคราว สำหรับการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย 1 แห่ง
  - 3.1 ช่องทางพุน้ำร้อน ตำบล บ้านเก่า อำเภอ เมือง จังหวัด กาญจนบุรี เป็น จุดผ่านแดนถาวร
  - 3.2 ช่องทางพระเจดีย์สามองค์ ตำบล หนองลู อำเภอ สังขละบุรี จังหวัด กาญจนบุรี
  - 3.3 ช่องทางหินกอง ตำบล ปิสิ้อค อำเภอ ทองผาภูมิ จังหวัด กาญจนบุรี
  - 3.4 ช่องทางสิงขร ตำบล คลองวา อำเภอ เมือง จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

อัตรากิจจัดหน่วยกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน

การจัดกองพันทหารราบเบาของ กองพลทหารราบที่ 9 จัดตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของ ทบ. โดยเฉพาะสำหรับใช้ในภารกิจภารกิจทำหน้าที่ในการจัดกำลังรบหลัก เพื่อปฏิบัติตามแผนการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและเข้าร่วมในการพัฒนาประเทศ⁷ อีกทั้งต้องปฏิบัติภารกิจตามที่กองทัพบก กองทัพอากาศที่ 1 และกองพลทหารราบที่ 9 สั่งการ จากภารกิจที่ได้กล่าวมา กองพลทหารราบที่ 9 จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับภัยคุกคาม ทั้งภัยคุกคามรูปแบบเดิม ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ รวมถึงการเข้าร่วมพัฒนาประเทศภารกิจอื่น ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว กองพันทหารราบมีขีดความสามารถ ดังนี้ ก. ทำการรบเป็นอิสระ ข. สามารถปฏิบัติการรบด้วยวิธีรับและวิธีรุก ค. ปฏิบัติการรบในภูมิประเทศและลมฟ้าอากาศที่ยากลำบาก ง. สามารถต่อสู้รถถังได้

กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 เป็นหน่วยกำลังรบใช้การจัดแบบอัตรากิจจัดและยุทธโศปกรณ์ (อจย. หรือ Table of Organizing and Equipment /TOE) ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 กล่าวทั่วไป ภารกิจกำหนดงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยตามความมุ่งหมายที่จัดตั้งหน่วยนี้ขึ้นด้วยข้อความที่สั้น แต่ต้องครอบคลุมงานที่ได้รับมอบหมายทั้งหมด การแบ่งมอบกำหนดว่าเป็น หน่วยใดบ้างกับบัญชาของหน่วยใด ขีดความสามารถ กำหนดขีดความสามารถและข้อจำกัดของหน่วยในการ ปฏิบัติงาน ยุทธโศปกรณ์ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์ หน่วยจัดหา และคำชี้แจงอัตรา การแจกจ่ายยุทธโศปกรณ์

ตอนที่ 2 ผังการจัด แสดงรูปโครงสร้างการจัดภายในหน่วยนั้นว่ามีหน่วยรองจำนวนเท่าใด โดยจัดแบบสายการบังคับบัญชา

ตอนที่ 3 อัตรากำลังพล เป็นตอนแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนกำลังพลเพื่อปฏิบัติภารกิจ ตามสถานการณ์คืออัตราเต็มอัตราลดและอัตราโครง

ตอนที่ 4 อัตรายุทธโศปกรณ์ เป็นการกำหนดยุทธโศปกรณ์ที่อนุมัติให้หน่วยนำไปใช้สถานการณ์แบ่ง ออกเป็นจำนวนเต็มและจำนวนลด

โดยปัจจุบัน กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้ อัตรากิจจัด 7-35 (ลด กองพลทหารราบที่ 9)⁸ ซึ่ง มีโครงสร้างการจัด ดังนี้ คือ กองบังคับการและกองร้อย กองบังคับการกองพัน ใช้อัตรากิจจัด 7-36 ประกอบด้วย นายทหาร 17 นาย

นายสิบ 115 นาย และพลทหาร 221 นาย และ กองร้อยอาวุธเบา 3 กองร้อย ใช้ อัตราการจัด 7-37 ประกอบด้วย นายทหาร 18 นาย นายสิบ 144 และพลทหาร 333 นาย รวม กองพันทหารราบเบา นายทหาร 35 นาย นายสิบ 259 และพลทหาร 422 นาย ขณะที่ กองพันทหารราบเบา อัตราการจัด 7-35 มียอด นายทหาร 36 นาย นายสิบ 279 นาย และพลทหาร 448 นาย จะเห็นได้ว่า กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 มีการบรรจุกำลังพล และยุทโธปกรณ์น้อยกว่ากองพันทหารราบเบา ในกองพลทหารราบอื่นๆใน กองทัพบกไทย

อัตราการจัดกองพันทหารราบเบา เหมาะกับภัยคุกคามรูปแบบเก่าที่ใช้ในการรบตามแบบ และสภาพภูมิประเทศที่ยากลำบากไม่เหมาะแก่การใช้ยานพาหนะ ซึ่งปัจจุบัน ภัยคุกคามได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และเชื่อมโยงในหลายมิติทั้ง การหลบหนีเข้าเมือง ยาเสพติด ภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ ไซเบอร์ การก่ออาชญากรรมข้ามชาติ ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย นอกจากนี้สภาพภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน การสร้างถนนเชื่อมระหว่างภูมิภาค อัตราการจัดกองพันทหารราบเบา ไม่เหมาะสมในการรองรับต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน

สภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบาของ กองพลทหารราบที่ 9 ต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน

จากสภาพแวดล้อมภัยคุกคาม และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยเหนือตามที่กล่าวมาข้างต้น กองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 พบว่ามีปัญหา และอุปสรรคการดำเนินการตามภารกิจได้ ดังนี้

1. ตามอัตราการจัดของหน่วยกำลังรบ ในตอนที่ 1 ที่กล่าวถึง ภารกิจของหน่วย และขีดความสามารถ ซึ่ง อัตราการจัด 7-35 เหมาะสำหรับภัยคุกคามรูปแบบเดิม ซึ่งปัจจุบันกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ได้รับการฝึกจากกองทัพบกที่เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความสลับซับซ้อนทั้งมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ

2. กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้อัตราการจัด 7-35 เป็นอัตราลด ซึ่งมีกำลังพลน้อยกว่า เมื่อเทียบกับอัตราการจัด 7-35 ของกองพลทหารราบอื่น นอกจากนี้กำลังพลได้รับบรรจุไม่ครบตามอัตราการจัดที่กำหนดไว้

3. ประสิทธิภาพของเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ไม่สามารถดำรงการติดต่อสื่อสารในบางพื้นที่ จากสภาพภูมิประเทศที่มีเทือกเขาสูงและสลับซับซ้อน นอกจากนี้กองพลทหารราบที่ 9 เป็นกองหนุนของกองทัพบกต้องมีการปฏิบัติร่วมกับหน่วยในพื้นที่อื่น

4. การบรรจุกำลังพลที่มีความทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานเฉพาะ เช่น การตรวจค้นยาเสพติด แรงงานต่างด้าว และความเข้าใจภาษาเพื่อนบ้าน

5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลชั้นความลับ ที่อาจเกิดจากการโจมตีทางไซเบอร์

6. ขาดแคลนยุทธโปกรณ์ และยุทธภัณฑ์บางประเภทในการปฏิบัติงาน รวมถึงมียุทธโปกรณ์ชำรุด ล้าสมัยกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

แนวทางการจัดองค์กรทางทหาร⁵

1. หลักการจัดของทหาร

1.1 จัดให้มีเอกภาพในการบังคับบัญชา ในหน่วยงานระดับหนึ่งๆ จะต้องมีการผู้รับผิดชอบเพียงคนเดียวป้องกันการสั่งงานซ้ำซ้อนกัน และก่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติด้วย

1.2 จัดให้มีช่วงการควบคุมที่เหมาะสม ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยสามารถควบคุมหน่วยใต้บังคับบัญชาของตนเองได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสม

1.3 จัดให้มีการบรรจุที่เหมาะสม โดยการรวมงานหลายๆ อย่างที่คล้ายคลึงเอาไว้ในหน่วยงานเดียวกัน และแบ่งลดหลั่นกันลงไปเรื่อยๆ จนถึงแต่ละบุคคล

1.4 จัดให้มีการแบ่งอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการกำหนดให้ผู้ใต้บังคับบัญชารองลงมาได้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามขอบเขตที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้บรรลุภารกิจของตน

2. หลักการจัดทั่วไปในทางทหาร

2.1 กำหนดให้ภารกิจและขอบเขตความรับผิดชอบโดยชัดเจนแน่นอน หน่วยงานนั้นเมื่อได้จัดตั้งขึ้น และให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่แล้ว ย่อมจะช่วยให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้ (การจำกัดแน่นอน)

2.2 กำหนดให้หน่วยงานนั้นได้มีกำลังเจ้าหน้าที่และยุทธโปกรณ์ต่างๆ ตามสัดส่วนของขนาดหน่วยงาน มีเจ้าหน้าที่ยุทธโปกรณ์ เหมาะสมกับปริมาณงานตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ หลีกเลี่ยงการจัดหน่วยงานซ้ำซ้อนกันในหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งภายในส่วนราชการเดียวกัน (การได้สัดส่วน)

2.3 กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และระหว่างหน่วยงานย่อย ของหน่วยงานไว้โดยแน่นอน กำหนดหน้าที่ในการควบคุมและการอำนวยความสะดวกไว้อย่างเหมาะสม (กำหนดให้การประสานงาน)

2.4 การจัดให้มีรูป หรือโครงสร้างของหน่วยที่สามารถขยายขึ้นได้เมื่อมีภารกิจ หรือปริมาณงานเพิ่มขึ้น หรืออาจตัดทอนลงได้ เมื่อปรากฏว่ามีข้อจำกัดหรือขัดแย้งต่างๆ เกิดขึ้น หรือปฏิบัติงานลดลง (มีความอ่อนตัว)

2.5 กำหนดให้ใช้กำลังพลทุกคนกับยุทธโศปกรณ์ และเครื่องมือทุกชิ้นให้ได้ ประโยชน์มากที่สุด (หลักการทรงประสิทธิภาพ) กำลังพลทุกคนต่างได้รับมอบหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเต็มขีดความสามารถของตนกับได้ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทุกชิ้นตามขีดความสามารถของเครื่องมือ นั่นคือ พิจารณาจากภารกิจปฏิบัติงานของหน่วยเป็นหลักในการจัดทำอัตรา โดยจะไม่ตั้งอัตราให้เกินภารกิจและปฏิบัติ

การจัดหน่วยงานทางทหาร การจัดหน่วยงาน (Organizing) คือกรรมวิธีในการกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งมอบหน้าที่และขอบเขตการทำงานให้แก่หน่วยรอง รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ กำหนดอัตรายุทธโศปกรณ์และคำแนะนำอื่นๆ ที่จำเป็น

แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

กรอบยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวคิดใหม่ที่เรียกว่า “ความมั่นคงแบบองค์รวม” โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกๆ ระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน ไปจนถึงระดับความมั่นคงของมนุษย์ และ ทุกมิติการพัฒนา มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลกลางให้มี ความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้น ในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งที่จะเฝ้าอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทัพบก ในทุกระดับหน่วย ได้แก่ การพัฒนากองทัพให้พร้อมป้องกัน และรักษาอธิปไตยของประเทศ และ

เผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ซึ่งกองทัพบกจะต้องปรับตัวเองให้เข้ากับ สภาวะแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ทั้งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างการจัดการ ทบหนทางการกิจบทบาท พัฒนากำลังพลและยุทโธปกรณ์ให้มีความเหมาะสมให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ที่ผ่านมาพบว่ามีข้อจำกัดและอุปสรรคต่างๆ หลายประการ โดยเฉพาะปัจจัยผลกระทบด้านกำลังพล ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้นโยบายการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบก เพื่อให้มีขนาดที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจขาดความต่อเนื่องหรือไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้นเมื่อได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีขึ้นมา ซึ่งกำหนดให้กระทรวงและส่วนราชการต่างๆ จะต้องนำไปยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องรองรับ จึงถือเป็นโอกาส ที่กองทัพบกจะใช้ปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบกให้มีความเหมาะสม เกิดความต่อเนื่องและมีผล ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริงต่อไป ดังนั้น จึงได้กำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติเป็น ดังนี้

- 1) สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจตามแผนป้องกันประเทศ
- 2) สนับสนุนการการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
- 3) สนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัย และช่วยเหลือประชาชน
- 4) การสนับสนุนงานจิตอาสา
- 5) การปฏิบัติงานที่ตั้งปกติ
- 6) งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

1. กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้การจัดแบบอัตรากิจการ จัด ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานของกองทัพบก ภัยคุกคามในปัจจุบันมีความซับซ้อน ดังนั้นใช้การจัดหา ยุทโธปกรณ์นอกอัตราในการปฏิบัติภารกิจที่กองทัพบกมอบหมายให้มีประสิทธิภาพกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

2. การบรรจุกำลังกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ให้ครบตามอัตราอนุมัติ และปรับอัตรากิจการให้เป็นกองพันทหารราบมาตรฐานต่อไป

3. จัดหาเครื่องมือติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงการติดต่อสื่อสารในภูมิภาคที่มีเทือกสูง และสามารถติดต่อสื่อสารการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยในกองทัพบก

4. กำหนดคุณลักษณะของกำลังพลที่บรรจุใหม่ และการพัฒนาศักยภาพกำลังพลให้พร้อมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

5. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และต่อต้านการโจมตีทางไซเบอร์

6. พัฒนาระบบการส่งกำลังของหน่วยรับผิดชอบด้านการส่งกำลัง ให้มีความรวดเร็วในการจัดหา และซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยงานพันธหาราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อกัญคุกคามในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการจัดกองพันทหารราบเบาต่อกัญคุกคามในปัจจุบัน เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อกัญคุกคามในปัจจุบัน และเพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาหน่วยงานพันธหาราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ให้เหมาะสมกับกัญคุกคามในปัจจุบัน จากการศึกษาเอกสาร รายงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของทางราชการ จากหน่วยงานราชการ และแหล่งความรู้จากตำราทั้งของไทย และต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ตจนได้ข้อมูลครบถ้วน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

จากการศึกษาแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติจากบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และภายในประเทศ ทำให้พบว่าแนวโน้มของกัญคุกคามในปัจจุบันต่อกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 มีดังนี้

1. การบ่อนทำลายความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์สถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการกล่าวอ้างความเท็จเพื่อบิดเบือนและสร้างความเข้าใจที่ผิดให้ประชาชนในประเทศ

2. ความขัดแย้งของคนภายในประเทศ สร้างความแตกแยกทางความคิดทางการเมือง ให้เกิดความรุนแรงในสังคม ซึ่งยังคงเป็นจุดเปราะบางในการรักษาเอกภาพของคนในชาติ

3. ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมา เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ

4. ปัญหายาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ และเผชิญกับการนำเข้าและเป็นทางผ่านของยาเสพติด

5. ความเสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลง และสภาวะโลกร้อนมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย วาตภัย ภาวะแห้งแล้ง น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม

6. ปัญหาพื้นที่ทับซ้อน และพื้นที่อ้างสิทธิ์ ซึ่งเป็นความขัดแย้งทางดินแดนและการใช้กำลังทางการทหาร มีการจำกัดขอบเขตและเฉพาะพื้นที่

7. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อันประกอบด้วย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การปลอมแปลงหนังสือเดินทางข้ามชาติ โดยมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการ ที่ซับซ้อนจากการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

8. ปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จากการย้ายถิ่นฐานของประชากร และนำปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย ปัญหาการศึกษา ปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนชาวไทย

9. การย้ายถิ่นฐานของประชากร การย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ ประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการย้ายถิ่นในลักษณะเข้าเมืองผิดกฎหมาย

10. โรคอุบัติใหม่ ที่เป็นภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ของประชาชนและจากการปฏิบัติงานของกองพันทหารราบ กองพลทหารราบที่ 9 ที่ได้รับภารกิจหลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน และการช่วยเหลือประชาชน ในกรอบของกองกำลังสุรสีห์ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 ส่วนแยก 2 เผชิญภัยคุกคามที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นอัตราการจัดสำหรับกองพันทหารราบสามารถรองรับต่อภัยคุกคามบางประเภท อาทิเช่น แต่ยังไม่สามารถครอบคลุมได้ในภัยคุกคามที่มีความสลับซับซ้อน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของกองพลทหารราบที่ 9 ภารกิจที่ได้รับ และอัตราการจัดของหน่วย พบว่า ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ อัตราการจัดของ กองพันทหารราบ ตามอัตราการจัด 7-35 เหมาะสำหรับภัยคุกคามรูปแบบเดิม และยังเป็นอัตราลด มีอัตรากำลังพลและยุทโธปกรณ์น้อยกว่า นอกจากนี้กำลังพลได้รับบรรจุไม่ครบตามอัตราการจัดที่กำหนดไว้ และการบรรจุกำลังพลใหม่ของหน่วยเป็นอัตราอนุมัติจากกองทัพบกซึ่งไม่ตรงกับคุณลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติงาน อาทิเช่น การตรวจค้นยาเสพติด แรงงานต่างด้าว และภาษาเพื่อนบ้าน ขณะที่ยุทโธปกรณ์ และ

ยุทธภัณฑ์บางประเภท ข้ำรูด ขาดแคลนในการปฏิบัติงาน และจากสภาพภูมิประเทศที่มีภูเขาสูง เครื่องมือติดต่อสื่อสาร ที่มีอยู่ของหน่วย ไม่สามารถดำรงการติดต่อสื่อสารในบางพื้นที่ อีกทั้งภารกิจที่กองพลทหารราบที่ 9 เป็นกองหนุนของกองทัพบกต้องมีการปฏิบัติร่วมกับหน่วยในพื้นที่อื่น รวมถึงภัยคุกคามจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่อาจเกิดจากการโจมตีทางไซเบอร์ต่อข้อมูลที่สำคัญทางทหาร

สำหรับแนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ได้ศึกษาทฤษฎีการจัดองค์กรทหาร ประกอบด้วยการจัดของทหาร และหลักการ จัดทั่วไปในทางทหาร

1. หลักการจัดของทหาร ที่ให้มีเอกภาพในการบังคับบัญชา มีช่วงการควบคุมที่เหมาะสม มีการบรรจุที่เหมาะสม และการแบ่งอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. หลักการจัดทั่วไปในทางทหาร กำหนดให้ภารกิจและขอบเขตความรับผิดชอบโดยชัดเจนแน่นอน กำหนดให้หน่วยงานนั้นได้มีกำลังเจ้าหน้าที่และยุทธโปกรณ์ต่างๆ ตามสัดส่วนของขนาดหน่วยงาน กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างหน่วยงานย่อย และการจัดให้มีรูปหรือโครงสร้างของหน่วยที่สามารถขยายขึ้นได้เมื่อมีภารกิจ หรือปริมาณงานเพิ่มขึ้นหรืออาจตัดทอนลงได้

และการศึกษางานวิจัยของ พลตรี สวัสดิ์ ชนะจิตรสกุล เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบกให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี มาเป็นแนวทางในการพัฒนา กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้การจัดแบบอัตราการจัด ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ตอนที่ 1 กล่าวทั่วไป ภารกิจของหน่วย ตอนที่ 2 ผังการจัดโครงสร้างการจัดภายในหน่วย ตอนที่ 3 อัตรากำลังพล และ ตอนที่ 4 อัตรายุทธโปกรณ์

สำหรับการจัดแบบอัตราการจัด เป็นแบบมาตรฐานของกองทัพบก ส่วนใหญ่ใช้กับหน่วยกำลังรบ ดังนั้นเพื่อให้มีความอ่อนตัวให้เหมาะกับภัยคุกคามในปัจจุบัน การพัฒนาหน่วยกองทหารราบเบา จึงใช้การจัดหายุทธโปกรณ์นอกอัตรา และการบรรจุกำลังกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ให้ครบตามอัตราอนุมัติ รวมถึงการปรับอัตราการจัดให้เป็นกองพันทหารราบมาตรฐานต่อไป และกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการของกำลังพลใหม่ที่บรรจุใหม่ และการพัฒนาศักยภาพกำลังพลเก่าให้พร้อมกับภัยคุกคาม จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของกองพันทหารราบเบาให้ความพร้อมต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน การพัฒนาระบบการส่งกำลังให้ยุทธโปกรณ์และยุทธภัณฑ์ได้รับการสนับสนุนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ต่างๆนอกเหนือจากการปฏิบัติการสงคราม นอกจากนี้เครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน ที่ต้องสามารถดำรงการติดต่อสื่อสารในภูมิภาคที่มีเทือกสูง และสามารถติดต่อสื่อสารการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยในกองทัพบก จากการพัฒนาแบบก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องให้มีความพร้อมต่อการรับมือภัยที่เกิดจากโจมตีทางไซเบอร์ โดยเฉพาะข้อมูลสำคัญทางทหารของหน่วย

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ต่อยุคยุคคามในปัจจุบัน จากการศึกษาเอกสาร รายงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของทางราชการจากหน่วยงานราชการ และแหล่งความรู้จากตำราทั้งของไทย และต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ปัจจุบัน กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้ อัตราการจัด 7-35 (ลด กองพลทหารราบที่ 9) ซึ่ง มีโครงสร้างการจัด ดังนี้ คือ กองบังคับการและกองร้อย กองบังคับการการกองพัน ใช้อัตราการจัด 7-36 ประกอบด้วย นายทหาร 17 นาย นายสิบ 115 นาย และพลทหาร 221 นาย และ กองร้อยอาวุธเบา 3 กองร้อย ใช้อัตราการจัด 7-37 ประกอบด้วย นายทหาร 18 นาย นายสิบ 144 และพลทหาร 333 นาย รวม กองพันทหารราบเบา นายทหาร 35 นาย นายสิบ 259 และพลทหาร 422 นาย อัตราการจัด กองพันทหารราบเบา เหมาะกับยุคยุคคามรูปแบบเก่าที่ใช้ในการรบตามแบบ และสภาพภูมิประเทศที่ยากลำบากไม่เหมาะแก่การใช้ยานพาหนะ ซึ่งปัจจุบันยุคยุคคามได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และเชื่อมโยงในหลายมิติทั้ง การหลบหนีเข้าเมือง ยาเสพติด ภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ ไซเบอร์ การก่ออาชญากรรมข้ามชาติ ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย นอกจากนี้สภาพภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างถนนเชื่อมระหว่างภูมิภาค อัตราการจัดกองพันทหารราบเบาไม่เหมาะสมในการรองรับต่อยุคยุคคามในปัจจุบัน

จากสภาพแวดล้อม ยุคยุคคาม และภารกิจที่ได้รับมอบจากหน่วยเหนือตามที่กล่าวมาข้างต้น กองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 พบว่ามีปัญหา และอุปสรรคการดำเนินการตามภารกิจได้ ดังนี้

1. ตามอัตราการจัดของหน่วยกำลังรบ ในตอนที่ 1 ที่กล่าวถึง ภารกิจของหน่วย และขีดความสามารถ ซึ่ง อัตราการจัด 7-35 เหมาะสำหรับยุคยุคคามรูปแบบเดิม ซึ่งปัจจุบันกองพันทหารราบเบา ของกองพลทหารราบที่ 9 ได้รับภารกิจจากกองทัพบกที่

เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความสลับซับซ้อนทั้งมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ ทรัพยากรธรรมชาติ

2. กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้อัตราการจัด 7-35 เป็นอัตรา ลด ซึ่งมีกำลังพลน้อยกว่า เมื่อเทียบกับอัตราการจัด 7-35 ของกองพลทหารราบอื่น นอกจากนี้กำลังพลได้รับบรรจุไม่ครบตามอัตราการจัดที่กำหนดไว้

3. ประสิทธิภาพของเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ไม่สามารถดำรงการติดต่อสื่อสาร ในบางพื้นที่จากสภาพภูมิประเทศที่มีเทือกเขาสูงและสลับซับซ้อน นอกจากนี้กองพล ทหารราบที่ 9 เป็นกองหนุนของกองทัพบกต้องมีการปฏิบัติร่วมกับหน่วยในพื้นที่อื่น

4. การบรรจุกำลังพลที่มีความทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานเฉพาะ เช่น การตรวจค้นยาเสพติด แรงงานต่างด้าว และความเข้าใจภาษาเพื่อนบ้าน

5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลชั้นความลับ ที่ อาจเกิดจากการโจมตีทางไซเบอร์

6. ขาดแคลนยุทธโศปกรณ์ และยุทธภัณฑ์บางประเภทในการปฏิบัติงาน รวมถึงมี ยุทธโศปกรณ์ชำรุด ล้าสมัยกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

แนวทางการพัฒนาหน่วยกองพันทหารราบเบาของกองพลทหารราบที่ 9 ให้ เหมาะสมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

1. กองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ใช้การจัดแบบอัตราการจัด ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานของกองทัพบก ภัยคุกคามในปัจจุบันมีความซับซ้อน ดังนั้นใช้การจัดหา ยุทธโศปกรณ์นอกอัตราในการปฏิบัติการที่กองทัพบกมอบหมายให้มีประสิทธิภาพกับภัย คุกคามในปัจจุบัน

2. การบรรจุกำลังกองพันทหารราบเบา กองพลทหารราบที่ 9 ให้ครบตามอัตรา อนุมัติ และปรับอัตราการจัดให้เป็นกองพันทหารราบมาตรฐานต่อไป

3. จัดหาเครื่องมือติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงการ ติดต่อสื่อสารในภูมิประเทศที่มีเทือกสูง และสามารถติดต่อสื่อสารการปฏิบัติการร่วมกับ หน่วยในกองทัพบก

4. กำหนดคุณลักษณะของกำลังพลที่บรรจุใหม่ และการพัฒนาศักยภาพกำลัง พลให้พร้อมกับภัยคุกคามในปัจจุบัน

5. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และต่อต้านการโจมตีทางไซเบอร์

6. พัฒนาระบบการส่งกำลังของหน่วยรับผิดชอบด้านการส่งกำลัง ให้มีความรวดเร็วในการจัดหา และซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. กองทัพบกควรนำภัยคุกคามด้านความมั่นคงมาจัดทำแผนการบรรจุกำลังพลในหน่วยระดับกองพันทหารราบเบาในกองทัพบก เพื่อให้กำลังพลมีขีดความสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง
2. กองทัพบกควรมีการวางแผนการจัดหายุทโธปกรณ์ที่มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถรองรับกับภัยคุกคาม รูปแบบเก่า และภัยคุกคามรูปแบบใหม่
3. กองทัพบกควรปรับปรุงระบบการส่งกำลังบำรุง ให้มีความรวดเร็ว เพียงพอต่อการสนับสนุน การปฏิบัติของหน่วยในกองทัพบก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาต่อยอดจากการวิจัยครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากด้วยการศึกษาวิจัยการพัฒนาแนวทาง การพัฒนาหน่วยระดับกองพันซึ่งเป็นหน่วยหลักในการจัดกำลังพล และยุทโธปกรณ์ออกปฏิบัติภารกิจรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคง เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาภัยคุกคามของชาติ ทั้งภัยคุกคามแบบเดิมหรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ทำให้ประเทศชาติ และประชาชนอยู่ในประเทศอย่างสงบสุขต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- 1 ราชกิจจานุเบกษา, ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580
- 2 พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกรรวงกลาโหม
- 3 แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ 2563 ของกองทัพบก
- 4 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑) ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads>
- 5 สวัสดิ์ ชนะจิตราสกุล, พลตรี, 2560, การปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบกให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี, หน้า 21, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- 6 ภารกิจกองพลทหารราบที่ 9 สืบค้นจาก <http://www.surasee.com/index.php>
แผนพัฒนากองทัพบกปี 2560 – 2564
- 7 แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของ กองทัพบก
- 8 อัตราการจัดกำลังพล และยุทโธปกรณ์ กองพลทหารราบ, กรมทหารราบเบา, กองพันทหารราบเบา (ลด พล.ร.9)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอก อริยวรรษ มาลาหอม

วัน เดือน ปีเกิด

23 มีนาคม 2521

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2544

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ. 2551

หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าทหารราบ

พ.ศ. 2554

หลักสูตรหลักประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2549

ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 3
กรมทหารราบที่ 19

พ.ศ. 2561

ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 29

พ.ศ. 2562

เสนาธิการกรมทหารราบที่ 9

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2565 - ปัจจุบัน รองผู้บังคับการกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9